

mærkninger, jeg har tilladt mig at fremsætte i den af Udvalget til anden Behandling afgivne Betænkning, maa jeg her ved Lovforslagets tredje og sidste Behandling tilraade ærede Medlemmer at stemme imod Lovforslaget. Jeg indrømmer, at Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger efter anden Behandling, er undergaaet visse Forbedringer, men jeg kan ikke indrømme, at disse Forbedringer er saa gennemgribende, at de gør Vedtagelsen af Lovforslaget under vor nuværende økonomiske Situation forsvarelig.

Som ærede Medlemmer vil vide, har der for Udvalget foreligget to Beregninger over Udgifterne ved Anlægget, en Beregning, udarbejdet paa Prisgrundlaget i Efteraaret 1922, hvorefter Udgifterne anslaaes til 38 Mill. Kr., og en Beregning, udarbejdet paa Prisgrundlaget ved Nytaar 1924, hvorefter Udgifterne anslaaes til 43½ Mill. Kr. Hvis man vil foretage en ganske tilsvarende Beregning over Udgifterne paa det Prisgrundlag, der er raadende i Øjeblikket, er der ingen Tvivl om, at man vilde komme op paa en Udgift af over 50 Mill. Kr., idet der maa ses hen til, ikke alene at Kronen er dalet stærkt siden Nytaar 1924, men at Diskontoen er forhøjet, ligesom det er ganske umuligt, naar man vil gaa ud fra Forholdene, som de er, ikke at regne med et meget betydeligt Kurstab paa de Jernbaneobligationer, som man vil udstede for at skaffe Beløbet til Veje. Nu skal jeg imidlertid gerne indrømme, at ingen af disse Beregninger er af saa overmaade stor Værdi, selv om de er foretaget med den største Forsigtighed og ud fra de mest nøgterne Synspunkter; thi hvad Anlægget vil komme til at staa i, naar det en Gang om 7—8 Aar er færdigt, vil naturligvis ganske afhænge af — foruden af de uforudsete Vanskeligheder, der maatte opstaa under Anlæggets Udførelse —, hvorledes vor Valutasituation udvikler sig i de nærmeste Aar. Dette kan man naturligvis se mere eller mindre lyst paa. Der er gjort mere eller mindre lyse Synspunkter gældende indenfor Udvalget og ogsaa her i Rigsdagen, men ingen — det tillader jeg mig at paastaa — kan sige noget bestemt om det. Det faktiske er, at vi i de sidste Maaneder, ja, i endnu længere Tid har været inde paa en stadig faldende Kronekurs. Det er den haarde Virkelighed, og ved alle vore økonomiske Foranstaltninger, alle vore Dispositioner i Stat og Kommune og indenfor det private Liv maa vi afgjort regne hermed. Hvis man ikke gør det, gaar man udenom de virkelige

Forhold, og saa vil det i Virkeligheden sige, at man kommer ud at svømme med et saadant Foretagende som det, her er Tale om.

Nationalbanken har jo gjort Forsøg paa at stabilisere vor Kronekurs, og der er al mulig Grund til, baade i Offentligheden og herinde, at beklage, at dette Forsøg slog fejl. Det syntes altsaa at ligge over, hvad Nationalbankens svage Kræfter formaaede. Nu i disse Dage forhandler vi om det samme her paa Rigsdagen, og det synes unægtelig, som det ogsaa ligger over Rigsdagens Kræfter at handle her. Og naar vi staar i en saadan Situation, maa jeg i alt Fald for mit Vedkommende tilstaa, at det ogsaa ligger over mine Kræfter at gaa med til at binde Statskassen til saa mægtige Udgifter, som der her er Tale om. Jeg viger ikke tilbage for at hævde, at det i Virkeligheden er en selvmodsigende Politik, at Rigsdagen, i samme Øjeblik som den er i Færd med at give op med Hensyn til at bringe Grundlaget for vor Økonomi, Kronekursen, i Orden, føler sig stærk nok til at binde Statskassen til en Udgift, der altsaa i dette Øjeblik maa beregnes til at ligge over 50 Mill. Kr. I en saadan Situation maa jeg mene, at det vilde være i langt bedre Overensstemmelse med, hvad Situationen kræver af os alle, om vi aflastede, frigjorde Statskassen for en Del af de Udgifter, den allerede i Forvejen er bundet til, i Stedet for at bebyrde den med store nye Opgaver. Og her kunde jeg bl. a. godt tænke mig, at man ikke alene undlod at binde de store Kapitaler til Lille Bælts Broen, men ogsaa, at man ad rent administrativ Vej — hvad jeg mener kan lade sig gøre — undlod at gaa i Gang med Bygningen af de jydskes Baneanlæg, som det ved anden Behandling blev vedtaget at udsætte indtil videre. Jeg vil endvidere minde den høje Rigsdag om, at forud for de overordentlig store Beløb, som Rigsdagen nu synes at ville binde sig til i denne Samling, er man bundet til mægtig store Anlægsudgifter ved forudgaaende Love. Jeg kan derfor ikke se rettere end, at saaledes som Situationen har udviklet sig, overbelaster vi Statsfinanserne ved at lægge Lovforslag til Lovforslag, der betyder Millionudgifter, og jeg tror, at Rigsdagen let vil kunne komme i en Situation, hvor man vil fortryde at have gjort noget saadant.

De ærede Medlemmer Hr. Korsgaard, Hr. Valdemar Nielsen, Hr. Bjerring og maa ske ogsaa mit Partis ærede Ordfører (Tange) var inde paa at ville se Forslagets Gennemførelse under det Synspunkt, at der her er